

ATAG-10 Toplantısı

Dokuz Eylül Üniversitesi Payamlı Tesislerinde Gerçekleştirildi

ATAG-10 toplantısı İzmir/Seferihisar/Ürkmez'de Dokuz Eylül Üniversitesi Tesislerinde gerçekleştirildi. 3 günlük toplantıya Odamız Yönetim Kurulu adına İsmet CENGİZ, Bahattin Murat DEMİR, Çetin KURTOĞLU, Serap DURMAZ, Sami ERCAN ve Buket YARARBAŞ ECEMİŞ ile İzmir Şube Yönetim Kurulu Üyeleri katıldılar.

ATAG-10 Toplantısının açılış konuşmalarında Dokuz Eylül Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Dekanı, Rektör ve İzmir Vali Yardımcısı konuşma yaptılar. Ayrıca Oda Yönetim Kurulu Başkanımız İsmet CENGİZ açılış konuşmasında ülkemizin aktif tektonik bir bölgede yer alması sebebiyle bilimsel çalışmalara daha çok kaynak ve destek için çaba gösterilmesi gerektiğini ancak buna rağmen bilimsel çalışmalara ayrılan kaynağın yıllar geçtikçe daha da azaldığını belirtti. Aklın ve felsefenin kaynağı olan Anadolu'nun batı ucu olan bu topraklarda bu toplantının yapıyor olmasının ayrı bir anlamı olduğunu ancak akıl ve bilim yerine son yıllarda hurafe ve ulemanın ülkemizde daha da egemen olduğunu ifade etti.

İsmet CENGİZ konuşmasında ayrıca son zamanlarda özellikle deprem konusunda bir demec kirliliği yaşandığını, özellikle tektonik hatlar üzerinde tampon bölge oluşturulması konusunda odamız ile bilim insanları tarafından bir değerlendirme kurulu oluşturulması ve topluma yönelik daha bilimsel açıklamaların yapılmasının çağrısını yaparak, ATAG 10 toplantısının ülkemiz tektonik çalışmalarına yeni bir soluk kazandırabileceği inancıyla toplantıya Oda Yönetim Kurulu adına başarılar diledi. Toplantı daha sonra sunumlarla devam etti.

ATAG-10 TOPLANTISININ SONUÇ BİLDİRGESİ

Türkiye'de deprem riski konusunda yapılan son çalışmaların sunulduğu Aktif Tektonik Araştırma Grubu-10. toplantısı 2-4 Kasım 2006 tarihlerinde Dokuz Eylül Üniversitesi Doğanbey-Payamlı Öğrenci Eğitim ve Dinlenme Tesisleri'nde yapıldı. Son yılların en kalabalık katılımının sağlandığı toplantıda 3 gün boyunca 63 sözlü ve 16 poster bildiri sunuldu. Toplantıya Türkiye'nin değişik kurum ve kuruluşlarından deprem konusunda çalışan 200'ün üzerinde kişi (üniversiteler, MTA, DSİ, TÜBİTAK-MAM, Afet İşleri, İller Bankası, Belediyeler), Bergen Üniversitesi ve özel şirket çalışanları ile öğrenciler katılmıştır.

Toplantının açılış programında, sırasıyla, DEÜ-Jeoloji Mühendisliği Bölümü adına DEÜ-Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürü Sayın Prof. Dr. Cahit HELVACI, TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası Başkanı Sayın İsmet CENGİZ, DEÜ-Mühendislik Fakültesi Dekanı Sayın Prof. Dr. Cüneyt GÜZELİŞ, DEÜ-Rektörü Sayın Prof. Dr. Emin ALICI ve İzmir Vali Yardımcısı sayın Mustafa AYDIN birer konuşma yaptılar. Başarı dileklerinin sunulduğu açılış konuşmalarının ardından İTÜ-Avrasya Yer Bilimleri Enstitüsü öğretim üyesi sayın Prof. Dr. A.M. Celal ŞENGÖR ve İTÜ-

Jeofizik Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Sayın Prof. Dr. Tuncay Taymaz tarafından Doğu Anadolu'nun aktif tektoniği ve sismotektonik konusunda Ege Denizi'nde yürütülen projeler açılış konferansları olarak verildi.

Toplantının 1. günü ilk oturumda İzmir ve çevresindeki diri fayların deprem üretme potansiyelleri jeolojik ve jeofizik tabanlı çalışmalarla tartışılmıştır. Bu sunumlara göre İzmir ve çevresinde deprem riski oluşturan fay takımları KD-KB uzanımlı doğrultu atımlı faylar ve D-B uzanımlı normal faylardır. Bildirilerde, Ege Denizi içinde farklı kişiler tarafından yapılan jeofizik çalışmaları ile karada yapılan jeolojik-jeomorfolojik çalışmaların birleştirilmesi gerektiği, ve ancak bu durumda İzmir ve yakın çevresini olası bir deprem sırasında etkileyebilecek diri fay zonlarının saptanabileceği belirtilmiştir. 1. gündeki 2. oturum Kuzey Anadolu Fayı'na ayrılmıştır. Bu oturumda Kuzey Anadolu Fayı'nda gerçekleşen 1939-Erzincan ve 1942-Erbaa/Niksar depremlerinde gelişen yüzey kırıklarının jeolojik-jeomorfolojik verileri sunulmuştur. İlk günün son oturumunda güneş tutulması ve radon gazı değişimleri ile depremler arasındaki ilişki karşılaştırılmış ve 1999 İzmit depreminden günümüze kadar Marmara Bölgesi'nde oluşan yamulma birikimi güncel jeodezik verilerle değerlendirilmiştir.

3 Kasım 2006 Cuma günü ilk iki oturum Ege Bölgesi'ne ayrılmıştır. 1. oturumda Şuhut Grabeni, Mahmudiye (Eskişehir) Havzası, Bozdoğan-Karacasu Grabenleri, Kemalpaşa-Torbalı havzası ve Söke-Kuşadası Havzasının yeni tektonik evrimleri ve bu havzaları sınırlayan fayların deprem üretme potansiyelleri tartışılmıştır. Ege Bölgesi oturumu-II'de Salihli-Alaşehir-Turgutlu ve Sultanhisar-Kuyucak-Aydın gibi nüfusun yoğun olduğu yerleşim merkezleri boyunca uzanan Gediz ve Büyük Menderes sınırlı faylarının (düşük açılı normal fay) deprem üretme potansiyelleri tartışılmıştır. Buna göre düşük açılı normal fayların yüksek açılı normal faylar tarafından kesildiği ve bu nedenle günümüzde yüzeyde haritalanan düşük açılı normal fayların deprem üretme potansiyellerinin olmadığı belirtilmiştir. Oturumun son iki sunumunda Manisa ve Tire yörelerindeki fayların yeniden aktif hale geçmiş diri faylar olduğu savunulmuştur. Sismoloji-Sismotektonik oturumunda Türkiye deprem kataloğu ve ulusal sismik ağ tasarımı konusunda bilgiler verilmiş ve Doğu Akdeniz ile Batı Anadolu'nun sismotektoniği tanıtılmıştır.

Kuzey Anadolu Fayı-II oturumunun ilk bildirisinde Kuzulu (Sivas) çevresinde oluşan heyelanın nedenleri tartışılmıştır. Daha sonra Kuzey Anadolu Fayının Erbaa-Niksar ve Sapanca Gölü segmentlerindeki jeolojik ve jeomorfolojik özellikleri uzaktan algılama ve morfolojik analizlerle tanıtılmıştır. Marmara Bölgesi oturumunda KB Türkiye'deki aktif fayların eski hatların yeniden aktif hale geçmesiyle oluştuğu savunulmuş ve Marmara Denizinde olası bir deprem sırasındaki tsunami tehlikesi irdelenmiştir. Son bildiride Marmara Ereğlisi'nde 15. yüzyıla kadar gelişen tarihsel depremler tanıtılmıştır.

Toplantının 3. gününde (Kasım 2006) İzmir ve çevresinde karada ve denizde yapılan jeofizik yöntemler tanıtılmış ve Gökova Körfezi'nin güncel tektoniği irdelenmiştir. Paleosismoloji-Arkeosismoloji oturumunda Kuzey Anadolu Fayı, Troia Fayı, Doğu Anadolu Fayı, Büyük Menderes Fayı ve Seferihisar-Yelki Fay Zonunda açılan hendeklerde fayların geçmişte oluşturdukları depremler konusunda bilgi verilmiştir. ATAG-10 toplantısının son oturumunda Batı Anadolu'daki jeotermal sistemlerin jeodinamik konumları, Ölüdeniz Fay Zonu, Diyarbakır-Lice'deki aktif faylanma ve Van segmentinin mikrodeprem potansiyeli konusunda bildiriler sunulmuştur.

Toplantıdaki 16 poster üç gün boyunca asılı kalmıştır. Bu posterlerde Türkiye'nin değişik yörelerinin depremselliği ve depremleri önceden kestirim yöntemlerinde kullanılan nükleer-fizik, jeolojik, paleosismolojik ve jeofiziksel yöntemlerle ilgili çalışmalar gösterilmiştir.

ATAG-10 toplantısının gerçekleşmesinde emeği geçen tüm kamu kurum ve kuruluşlarına ve sözlü/poster sunumlarla ya da dinleyici olarak katılan ve toplantının bilimsel niteliğinin sağlanmasında bizlere destek veren tüm katılımcılara teşekkür ederiz.

Not: ATAG-10 toplantısıyla ilgili ayrıntılı bilgilere ve toplantı sırasında sunulan bildiri özetlerine www.deu.edu.tr/ataq10 web adresinden ulaşabilirsiniz.